

Harcerz Brześćia

**MEDAL KOMISJI
EDUKACJI
NARODOWEJ DLA
PANI DOROTY
PRAŻYŃSKIEJ**

**Z WALIZKI
DRUŻYNOWEGO**

**SPOTKANIE W
NIETAŹKOWIE**

SPIS TREŚCI

Spis treści	2
Słowo redaktora	3

2 Maja	9
Hymn Polaków na obczyźnie	10
Spotkanie w Nietążkowie	11
Z walizki drużynowego	14

Harcerka z Polesia – Warszawska Syrenka	4
--	---

Hej, chłopcy, bagnet na broń!	6
-------------------------------	---

Medal Komisji Edukacji Narodowej dla Pani Doroty Prążyńskiej	7
--	---

Zajrzyj na

FORUMBRZESKIE.PL

aby przeczytać inne numery
naszego kwartalnika

**Drodzy
harcerze!**

**SLOWO
REDAKTORA**

*Anna
Paniszewa*

redaktor kwartalnika
"Harcerz Brześcia"

24 lutego 2022 r. wczesnym rankiem Federacja Rosyjska napadła Ukrainę w celu rozszerzenia imperium „ruskiego miru”, przywrócenia reżymu totalitarnego w Rosji i na ziemiach, które ciągiem 20 lat w różny sposób, najczęściej wojną, były anektowane przez rosyjski reżym. Białoruska władza podtrzymała agresywną wojnę Rosji.

Ta trudna do akceptacji prawda potrzebuje od każdego z nas właściwej reakcji: podtrzymanie na każdej płaszczyźnie sprawiedliwie walczącej za swoją niepodległość Ukrainy oraz potępienie agresywnej Rosji i wspomagającej agresora białoruskiej władzy. Rosja – to agresor w wojnie, a Ukraina broni się przeciwko najazdowi wroga na swoje ziemie o prawo bycia niepodległym państwem. Stanowczo stoimy za pomocą Ukrainie i jej zwycięstwem w wojnie, żądamy kary międzynarodowej wobec przestępstw wojennych Rosji.

W tym numerze naszego kwartalnika przeczytacie o harcerce z Brześcia, bohaterce Powstania Warszawskiego – Krystynie Krahelskiej, autorce znanej pieśni „Hej, chłopcy, bagnet na broń!”, która niosła się po całej walczącej Polsce od roku 1943, a najmocniej zabrzmiała w Powstaniu Warszawskim.

Redakcja dzieli się z wami wspaniałą wiadomością: Pani Dorota Prążyńska – nasza nauczycielka języka polskiego – została odznaczona Medalem Komisji Edukacji Narodowej!

Lato z plecakiem w tym roku prowadzimy dzięki pomocy trzeciego sektora z Polski w wymiarze, z którego możemy się cieszyć, ponieważ pandemia już jest za nami, a granica z Białorusią jest otwarta.

Przeczytacie o koloniach letnich dla harcerzy z Brześcia w Nietążkowie zorganizowanych na zaproszenie naszych strategicznych przyjaciół z Motocyklowego Stowarzyszenia Pomocy Polakom za Granicą Wschód-Zachód z Grodziska Wielkopolskiego.

W rubryce „Z walizki drużynowego” Alina Waszczuk przypomina nam najważniejsze założenia Harcerstwa, Prawo Harcerskie oraz tekst Przyrzeczenia Harcerskiego.

Życzę nam wszystkim (kto jest w Polsce i kto pozostał na Białorusi), siły ducha oraz nieustannej pracy nad sobą. Dziękuję wszystkim harcerzom, którzy będą brali udział w letniej akcji sprzątania mogił polskich żołnierzy na cmentarzach Brześcia.

Tak nam dopomóż Bóg!

Czuwaj!

Harcerka z Polesia – Warszawska Syrenka

Krystyna Kraheńska urodziła się 24 marca 1914 r. w rodzinnym majątku w Mazurkach nad rzeką Szczarą koło Baranowicz. Rodzicami byli Jan Kraheński, wojewoda poleski w latach 1926-1932 oraz Janina Bury.

Od 1926 r. mieszkała z rodzicami w Brześciu nad Bugiem. W roku 1928 Krystyna została harcerką, a w latach 1929–1932 już prowadziła gromadę zuchów. W roku 1931 uczestniczyła w składzie delegacji polskiej w Złocie Skautów Słowiańskich w Pradze. W 1932 zdała maturę w gimnazjum im. Romualda Traugutta w Brześciu nad Bugiem. W roku 1932 zaczęła studia z geografii i historii, etnografii na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Warszawskiego. Kilkakrotnie wykonywała pieśni regionalne przed mikrofonami Polskiego Radia w Wilnie i Warszawie. W maju 1939 zdała egzamin dyplomowy na podstawie pracy „onografia etnograficzna wsi Mazurki, powiat baranowicki, województwo nowogrodzkie”. W latach 1936-1937 pozowała prof. Ludwice Nitschowej, autorce pomnika warszawskiej Syreny.

W czasie okupacji mieszkała w Warszawie, od 1940 r. w Pieszej Woli koło Włodawy, potem w Puławach (tam pracowała jako laborantka w Instytucie Gospodarstwa Wiejskiego); od 1942 r. znów zamieszkała w Warszawie. W kwietniu 1943 r. przeniósł się do Włodawy, gdzie razem z matką opiekowała się ciężko pobitym w czasie bandyckiego napadu i leczonym w szpitalu ojcem, a następnie podjęła w tym szpitalu pracę pielęgniarki. W marcu 1944 r. przeniósł się w ślad za rodzicami do Krakowa, a w lipcu tego roku wrócił do Warszawy. Wiersze i piosenki pisała od 1928 r. Najbardziej znaną swoją piosenkę: "Hej, chłopcy, bagnet na broń!" napisała w styczniu 1943 r. dla żołnierzy "Baszty", a odśpiewała im na tajnym koncercie w lutym 1943 r. w mieszkaniu podporucznika czasu wojny "Michała" Ludwika Bergera przy ul. Czarnieckiego 39/41. Stała się ona najpopularniejszą piosenką żołnierską Polski Walczącej i Powstania Warszawskiego.

W latach 1942-1943 utrzymywała kontakty z żołnierzami Batalionu Sztabowego ("Baszta") Komendy Głównej Armii Krajowej. Prawdopodobnie w lipcu 1944 r., po powrocie z Krakowa, nawiązała kontakt z I. Dywizjonem (warszawskim) 7. Pułku AK "Jeleń", w którym otrzymała przydział

do sanitariatu plutonu 1108. Przed Powstaniem zamieszkiwała przy ul. Rejtana 3 w Warszawie.

Została ciężko ranna w piersi ok. godziny 18-tej w pierwszym dniu Powstania 1 sierpnia 1944 r. na Polu Mokotowskim podczas odwrotu po nieudanym ataku na Dom Prasy przy ul. Marszałkowskiej 3/5. Dopiero gdy się ściemniło, z Pola Mokotowskiego ciężko ranną "Danutę" podniósł patrol sanitarny. Nieprzytomną przeniesiono na punkt sanitarny przy ul. Polnej 34. Operowana tuż przed północą, zmarła 2 sierpnia 1944 o czwartej nad ranem. Została pochowana w ogródku na posesji Polna 36. Po ekshumacji zwłok w dniu 9 kwietnia 1945 roku została pochowana na cmentarzu Służewieckim, przy ulicy Renety, przy kościele Św. Katarzyny. Na nagrobku wyryto pierwszą zwrotkę jej piosenki: „Hej, chłopcy, bagnet na broń”.

Na Powązkach w kwaterze „Jelenia” na tablicy poświęconej plutonowi 1108 umieszczony jest napis „Danuta” - sanitariuszka – Krystyna Krahelska”.

W 1944 r. została pośmiertnie uhonorowana Krzyżem Walecznych, Krzyżem Armii Krajowej, Medalem Wojska, Złotym Krzyżem Zasługi z Mieczami.

Red. na podstawie:

<https://www.1944.pl/powstancze-biogramy/krystyna-krahelska,828.html>

Hej, chłopcy, bagnet na broń!

Hej, chłopcy, bagnet na broń!
Długa droga, daleka, przed nami
Mocne serca, a w ręku karabin,
Granaty w dłoniach i bagnet na broń.

Ciemna noc się przed nami roziskrzyła
gwiazdami,
Białe wstęgi dróg w marszu, długie noce i dni.
Nowa Polska zwycięska jest w nas i przed nami,
W równym rytmie marsza, raz, dwa, trzy!

Hej, chłopcy, bagnet na broń!
Długa droga, daleka, przed nami trud i znoj,
Po zwycięstwo my młodzi idziemy na bój,
Granaty w dłoniach i bagnet na broń.

Jasny świt się roztoczy, wiatr owieje nam oczy
I odetchnąć da płucom i rozgorzeć da krwi
I piosenkę jak tęczę przed nami roztoczy
W równym rytmie marsza, raz, dwa, trzy!

Hej, chłopcy, bagnet na broń!
Bo kto wie, czy to jutro, pojutrze czy dziś
Przyjdzie rozkaz, że już, że już trzeba nam iść.
Granaty w dłoniach i bagnet na broń!

Krystyna KRAHELSKA

Medal Komisji Edukacji Narodowej dla Pani Doroty Prążyńskiej

Dorota Prążyńska od 2011 r. pracowała na Łotwie, w Ukrainie i na Białorusi jako nauczycielka polonijna skierowana przez Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą. W naszym Brześciu trzy lata uczyła języka polskiego w Polskiej Harcerskiej Szkole Społecznej im. Romualda Traugutta.

Współpracowała z założycielką tej szkoły oraz koordynatorką Forum Polskich Inicjatyw Lokalnych Brześcia i Obwodu Brzeskiego, Anną Paniszewą, a także z miejscowymi nauczycielkami języka polskiego. Uczyła dzieci od 7. roku życia, młodzież szkolną, studentów oraz dorosłych na różnych poziomach zaawansowania językowego. W okresie jej pracy liczba uczniów wzrosła z 50 do 400. Przygotowywała uczniów do konkursów. Pomagała też w organizacji polskich uroczystości patriotycznych oraz religijnych. Przekazywała wiedzę na temat polskich tradycji. Pracowała jako korektorka czasopisma Harcerz Brześcia.

W 2020 roku na wniosek konsula RP w Brześciu przyznano jej Medal Komisji Edukacji Narodowej, a wręczono uroczysto podczas konferencji ORPEG w Warszawie. Nauczycielka podczas pracy często wykorzystywała autorskie materiały dydaktyczne. Korzystając ze zdobytego doświadczenia, w 2022 r. wydała swój podręcznik pt. „Czarno na białym” przeznaczony do nauki gramatyki i doskonalenia sprawności pisania na poziomie zaawansowania językowego B2.

Dziękujemy serdecznie, Pani Doroto, za podniesienie poziomu nauczania w naszej polskiej szkole w Brześciu oraz gratulujemy nagrody!

Yelisei HOLUBEU

Pani Dorota jest wspaniałą osobą i bardzo utalentowaną nauczycielką. Kiedy zaczęłam pracować w Polskiej Harcerskiej Szkole Społecznej im. Romualda Traugutta w Brześciu, pomagając koordynować zajęcia, język polski już był częścią mojego życia. Dzięki Pani Dorocie pokochałam jego brzmienie jeszcze bardziej. Pani Dorota dokładnie wie, czego potrzebują jej uczniowie i potrafi przekazać to w przystępnej formie, tak, że każdy zrozumie, zapamięta i będzie korzystać z jej nauki.

Dziękujemy, Pani Doroto, za Pani pracę, talent i umiejętności, które wysoko zostały ocenione też przez Ministerstwo Edukacji i Nauki Polski. Gratulujemy nagrody i życzymy kolejnych sukcesów w Pani pracy!

Natalia KALASEJ

2 Maja

Dzień Polonii i Polaków za Granicą, Dzień Polskiej Flagi to święta łączności z Ojczyzną 20 milionów Rodaków, którzy zamieszkują na całej kuli ziemskiej. To święta wszystkich, dla których Białoczerwona Flaga ma pierwszeństwo w sercu, którzy, mimo odległości, pamiętają o rodzimym kraju i go wspomagają.

Dzień Polonii i Polaków za Granicą jako święto państwowe ustanowione zostało przez Sejm RP z inicjatywy Senatu RP 2 maja 2002 roku. W ten sposób uhonorowano Polaków żyjących poza granicami Polski, "uznając wielowiekowy dorobek i wkład Polonii i Polaków za granicą w odzyskanie przez Polskę niepodległości, wierność i przywiązanie do polskości oraz pomoc Krajowi w najtrudniejszych momentach w celu potwierdzenia więzi z Macierzą i jedności wszystkich Polaków, tak mieszkających w Kraju, jak i żyjących poza nim".

Dzień Flagi został ustanowiony przez Sejm RP jako święto państwowe 2 maja 2004 r. Jego celem jest promowanie szacunku do flagi oraz wiedzy o polskiej tożsamości oraz symbolach narodowych. W tym dniu Polacy z dumą wywieszają flagi w domach i instytucjach państwowych.

Pan Prezydent RP Andrzej Duda wraz z Małżonką przyjęli 2 maja 2022 r. w Belwederze przedstawicieli Polonii i Polaków za granicą.

Red.

Hymn Polaków na obczyźnie

Jedna jest Polska, jak Bóg jeden w niebie,
Wszystkie me siły jej składam w ofierze
Na całe życie, które wzięłam z Ciebie,
Cały do Ciebie, Ojczyzno, należę.

Twych wielkich mężów przykład doskonały,
Twych bohaterów wielbię święte kości,
Wierzę w Twą przyszłość pełną wielkiej chwały,
Potęgi, dobra i sprawiedliwości.

Wiem, że nie ucisk i chciwe podboje,
Lecz wolność ludów szła pod Twoim znakiem,
Ze nie ma dziejów piękniejszych niż Twoje
I większej chluby niżli być Polakiem.

Jestem jak żołnierz na wszystko gotowy
I jak w Ojczyźnie, tak i w obcym kraju
Czuwam i strzegę skarbu polskiej mowy,
Polskiego ducha, polskiego zwyczaju.

Z narodem polskim na zawsze związany
O każdej chwili to samo z nim czuję,
Do wspólnej wielkiej przyszłości wezwany
Wszystkim Polakom braterstwo ślubuję.

Jan LECHOŃ

Spotkanie w Nietążkowie

Na zaproszenie Motocyklowego Stowarzyszenia Pomocy Polakom za Granicą Wschód-Zachód z Grodziska Wielkopolskiego 20-osobowa grupa dzieci z Polskiej Harcerskiej Szkoły Społecznej im. R. Traugutta w Brześciu przyjechała do gościnnego Nietążkowa, do przytulnego internatu Zespołu Szkół Ponadpodstawowych im. Jana Kasprowicza w Nietążkowie, którym kieruje Pani Arleta Adamczak.

Spotkanie w Nietążkowie (2 – 9 lipca 2022 r.) zaczęło się późnym sobotnim wieczorem wspólną kolacją rodziców, dzieci, opiekunów oraz organizatorów, kiedy do Nietążkowa dojechała ostatnia grupa uczestników. Celem spotkania było zorganizowanie letniego wypoczynku dla młodych Polaków z Brześcia wraz z zapoznaniem się z niektórymi regionalnymi zabytkami Wielkopolski w okolicach Poznania zgodnie z planem zaproponowanym przez dyrektorke Arletę Adamczak. Nocleg był zorganizowany w internacie szkoły, a wyżywienie w stołówce.

W programie pobytu znalazły się wycieczki po miejscach **12** związanych z osobami Adama Mickiewicza, Dezyderego Chłapowskiego, Józefa Wybickiego.

Prawdziwą perłą ziemi
poznańskiej jest
Muzeum Adama
Mickiewicza w
Śmiełowie jako Oddział
Muzeum Narodowego w
Poznaniu. Podczas
swojego
trzytygodniowego
pobytu w roku 1831 w
Śmiełowie Adam
Mickiewicz starał się
przekroczyć granicę

prusko-rosyjską w celu dołączenia do powstańców w Królestwie Polskim. Pobyt w Śmiełowie był inspiracją dla niejednego opisu, sceny czy postaci ujętych w powstałym w latach 1832-1834 poemacie epickim „Pan Tadeusz”.

Młodzież harcerska z Brześcia zwiedziła klasztor i kościółek św. Leonarda w Lubinie, którego początki sięgają XI w., w którym powstała część kroniki Galla Anonima. Zespół opactwa Benedyktynów został uznany za Pomnik historii na mocy Rozporządzenia Prezydenta RP z 9 grudnia 2009 r.

Następnym zabytkiem odwiedzionym podczas obozu dzieci z Brześcia był pałac w Racocie, który służył jako rezydencja prezydentów RP w latach 1921-1928. Odbyła się wycieczka do Poznania z przewodnikiem. Młodzież zwiedziła zamek cesarski, zapoznała się z historią zamku oraz odbyła tam sesję zdjęciową.

Nie zabrakło spotkania z miejscową młodzieżą z zespołu Żeńcy Wielkopolscy, które miało wymiar artystyczny, a skończyło się ogniskiem oraz dyskoteką pod chmurką. W jednym z dni pobytu dzieci kąpały się w basenie w Kościanie, a w drugim spędziły czas w agroturystycznym Wesołym Ranczo ze zwierzętami domowymi, gdzie później miały piknik z pysznymi domowej roboty kielbaskami oraz ciastem.

Polscy harcerze z Brześcia przyszykowali koncert pieśni i wierszy patriotycznych, z którym wystąpili w kościele pw. Wniebowzięcia NMP w Nietążkowie, a także zaśpiewali na sali wiejskiej w Nietążkowie. Każdy koncert został nagrodzony wielkimi brawami.

Składamy serdeczne podziękowanie Motocyklowemu Stowarzyszeniu Pomocy Polakom za Granicą Wschód-Zachód z Grodziska Wielkopolskiego za możliwość przyjazdu dzieci z rodzicami na ziemię poznańską, za gościnność, za wsparcie w najtrudniejszym czasie.

Z całego serca dziękujemy pani dyrektor Arlecie Adamczak za okazane serce oraz za ciekawy program odpoczynku dla polskich dzieci z Brześcia.

Anna PANISZEWA

Z walizki drużynowego

*„Jesteśmy oparci na służbie,
samodoskonaleniu (pracy nad sobą)
i braterstwie...”*

Misją Harcerstwa jest wychowywanie młodego człowieka, czyli wspieranie go we wszechstronnym rozwoju i kształtowaniu charakteru przez stawianie wyzwań. Wspieramy wychowanie dzieci i młodzieży zgodnie z harcerskimi wartościami, takimi jak: wiara, patriotyzm, braterstwo, przyjaźń, służba, praca, sprawiedliwość, wolność i pokój. Wartości te są zapisane w Obietnicy i Prawie Zucha oraz Przyrzeczeniu i Prawie Harcerskim. Każdy harcerz/harcerka kreuje osobistą drogę ich realizacji w budowanych indywidualnie próbach na kolejne – harcerskie i instruktorskie – stopnie.

Bardzo ważnym elementem w harcerstwie jest **Przyrzeczenie Harcerskie** oraz **prawo Harcerskie**.

**Mam szczerą wolę całym życiem pełnić służbę Bogu i Polsce,
nieść chętną pomoc bliźnim i być posłuszną/posłusznym
Prawu Harcerskiemu.**

Prawo Harcerskie:

- 1.Harcerz sumiennie spełnia swoje obowiązki wynikające z Przyrzeczenia Harcerskiego.
- 2.Na słowie harcerza polegaj jak na Zawiszy.
- 3.Harcerz jest pożyteczny i niesie pomoc bliźnim.
- 4.Harcerz w każdym widzi bliźniego, a za brata uważa każdego innego harcerza.
- 5.Harcerz postępuje po rycersku.
- 6.Harcerz miłuje przyrodę i stara się ją poznać.
- 7.Harcerz jest karny i posłuszny rodzicom i wszystkim swoim przełożonym.
- 8.Harcerz jest zawsze pogodny.
- 9.Harcerz jest oszczędny i ofiarny.
- 10.Harcerz pracuje nad sobą, jest czysty w myśli, w mowie i uczynkach, jest wolny od nałogów.

Zasady harcerskiego wychowania

Harcerz wyróżnia się braterskim stosunkiem do innych, przyjacielską i serdeczną postawą wobec wszystkich ludzi, gotowością i umiejętnością bezinteresownej służby innym ludziom, Bogu i Polsce oraz ciągłą pracą nad sobą, nieustannym kształtowaniem i doskonaleniem własnej osobowości. Harcerska służba rozumiana jest jako:

- **służba Bogu** – wynikająca z osobistego stosunku do duchowych wartości życia – takich jak: miłość, prawda, dobro, sprawiedliwość, wolność, piękno, przyjaźń, braterstwo, nadzieja,
- **służba Polsce** – wynikająca z poczucia przynależności do wspólnoty narodowej i kulturowej, miłości Ojczyzny, godności narodowej, szacunku dla państwa i jego historii,
- **służba sobie i innym** – wynikająca z osobistej odpowiedzialności za indywidualny rozwój i z osobistego stosunku do społeczeństwa, poczucia odpowiedzialności za rodzinę, lokalną społeczność, kraj i cały świat, a także z szacunku dla innych i do świata przyrody.

OGNISKO – ważny element wychowania harcerskiego

W ognisku harcerskim może znaleźć się tylko drewno, ściółka leśna i kora drzewa – nie wkładamy żadnych gazet i podpałek. Umiejętnie przygotowane ognisko harcerskie pozwala podpalić je jedną zapalką. Rozpalenie ogniska wiąże się z zaśpiewaniem tradycyjnych pieśni – „Płonie ognisko”, a także pieśni drużyn.

Podczas ogniska harcerze słuchają opowieści prowadzącego oraz innych harcerzy, wykonują zadania w grupach lub indywidualnie, śpiewają, bawią się, płasają. Pamiętać przy tym należy, że przy ognisku harcerskim się nie klaszcze – stąd harcerze posługują się różnego rodzaju okrzykami, którymi dziękują za wykonanie zadania przez poszczególne zastępy. Wygasanie ognia i koniec ogniska harcerskiego kończy się śpiewaniem pieśni obrzędowych. Przy ognisku można także zawiązać krąg i oficjalnie zakończyć kolejny dzień obozu, biwaku czy kolejną zbiórkę.

Nad numerem pracowali:

Anna Paniszewa, Natalia Kalasej, Yelisei Holubeu,
Alina Waszczuk

Korekta: Dorota Prążyńska

Projekt dofinansowany ze środków Kancelarii
Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu
Polonia i Polacy za Granicą 2022

KANCELARIA PREZESA
RADY MINISTRÓW

POMOC
POLAKOM
NA WSCHODZIE